

DRUSKIENNIKI.

W gubernii i powiecie grodzieńskim, przy ujściu do Niemna rzeczki Rotniczanki, o 39 wiorst od Grodna, 110 od Wilna, 18 od stacyi petersbursko-warszawskiej kolei żelaznej Porzecze, położone są Druskienniki, mineralne źródła, powszechnie już dzisiaj znane z niezaprzeczonej w niektórych cierpieniach skuteczności swojej.

Piękne, dopiero przeszło sto porządných domów zawierające miasteczko, było przed kilkudziesięciu laty nędzną, bo zaledwie sześć chat liczącą wioską nazwaną Druskienniki, od wyrazu *druskas*, znaczącego sól po litewsku.

Przez długi przeciąg czasu druskiennickie źródła tylko przez okolicznych mieszkańców, a bardziej jeszcze przez włościan znane, im jedynie służyły jako skuteczny środek lekarski.

Badania przeszłości Druskiennik wykazują nam, że ich okolice częstemu ulegały spustoszeniu przez Zakon Krzyżacki, podczas krwawych jego wypraw na pogańską jeszcze Litwę.

W kronice Piotra Dusburg, wydanej przez Krzysztofa Hartknocha, znajdujemy pod rokiem 1311, za panowania na Litwie księcia Witenesa, opis spustoszenia okolic druskiennickich i spalenia miasta Grodna przez Henryka de Plecke, wielkiego komandora zakonu teutońskiego. Świadczy także o starożytności tego miejsca liczne mogiły pogańskie, tudzież ślady starego litewskiego miasta zwanego Rajgród, jako i mnóstwo podań ludowych.

Roku 1830 oglądano i analizowano druskiennickie wody, a uniwersytet wileński polecił bliższe rozpatrzenie mineralnych źródeł zasłużonemu profesorowi chemii Ignacemu Foubergowi.

Ale dopiero od roku 1837 zaczyna się świetniejsza dla Druskiennik epoka. Ustanowiony wtedy osobny komitet, zajął się tem wszystkim, co tylko pożytecznego dla nowego zakładu można było uczynić.

Z summy w ilości 35,000 rs. ze skarbu na ten cel wyznaczonej, wybudowano łazienki urządzone na wzór zagranicznych, w któ-

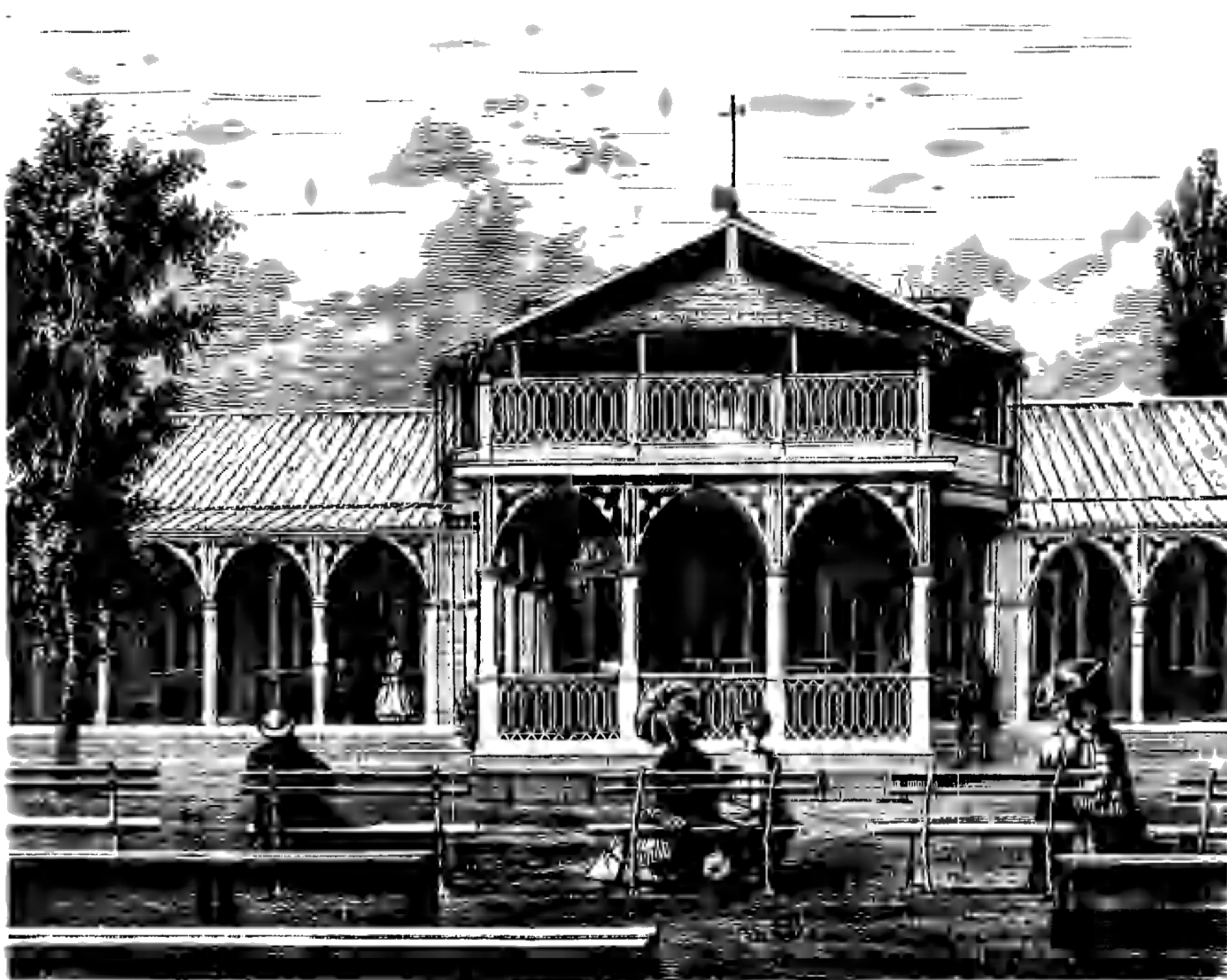
rych codziennie przeszło 600 osób kąpiele przyjmować może; oczyszczono źródła, zabezpieczono je od wylewów Niemna, a z przyrodzenia już uroczą miejscowość Druskiennik, sztuką jeszcze upiększyć się starano. W przeciągu lat trzech stanęło czyste i porządne miasteczko, zbudowano domy rządowe, hotele, teatr, salę do koncertów i tańców, z uzbieranych składek wymurowano kościół. a z dobrowolnych ofiar założono dom przytułku dla chłopców i szpital dla starożytnych

Przeprowadzenie drogi żelaznej petersbursko-warszawskiej, ważną także stanowi dla Druskiennik epokę, z powodu prędkości, łatwości i taniości komunikacji. Z Petersburga potrzeba 20 godzin czasu dla przybycia do Druskiennik, z Warszawy 8, z Wilna 5, z Grodna 2 godziny.

Przejście w r. 1865 zakładu wód druskiennickich na własność prywatną pułkownika Konstantego Strandmanna, świetniejszej jeszcze dla tego zakładu każe się spodziewać przyszłości. Staraniem nowego właściciela wiele poczyniono ulepszeń. Zamiast siły koni, zastosowano maszyny parowe dla dostarczania wody na kąpiele; porobiono nowe wodozbiory i wodociągi; przy łazienkach poprzerałano wszystkie aparaty miedziane; łazienki gustownie umeblowano i przerobiono dla większej wygody leczącej się publiczności; przy tychże łazienkach zaprowadzono kąpiele spadowe, deszczowe, parowe i spirytusowe, upiększono i umeblowano salę do koncertów i tańców; zaprowadzono także hotele z francuską kuchnią; upiększono i znacznie powiększono ogrody angielskie i park do przechadzki nad Niemnem; na tymże Niemnie, jakoteż na jeziorze druskiennickim, zaprowadzono wygodne i bezpieczne łodzie dla przejażdżki publiczności; urządzono hotel w miasteczku ze wszystkimi wygodami, a nawet i komfortem; na stacyi kolei żelaznej Porzecze, odległej o wiorst 18, zaprowadzono dyliżanse, pojazdy i pocztowe bryczki dla przedsięwzięcia komunikacji; urządzono w miasteczku stacyę telegrafu, co wszystko znaczne za sobą pociągnęło koszt. Jednak

Kościół w Druskiennikach.

Gmach resursy w Druskiennikach.

Lazienki w Druskiennikach.